



Universitätsbibliothek Paderborn

R. P. D. Ioannis Ivsti Lanspergii, Natione Bavari, Illvminati Ac Religiosissimi viri, Carthusiae Coloniensis ante annos centum Vicarii, & Magistri Nouitiorum laudatissimi Opera

In Qvinque Tomos Distributa, à mendis expurgata, veteri integritati
restituta, & indicibus locupletata

In Passionem D.N. Iesv Christi Homeliae quinquaginta sex, Theoremata
viginti octo, totidemque sermones. In Monotesseron Praeterea Eivsdem
Passionis Dominicae, iuxta Euangelistarum & historiae fidem, Elucidatio.
Conciones ad Haec Paraeneticae in praecipuis anni & Sanctorum
festiuitatibus habitae

Landsberg, Johannes Justus

Coloniae Agrippinae, Anno M.DC.XXVIII

Quod mundi oporteat amorem extinguere, si Spiritum sanctum volumus
recipere. Sermo III.

[urn:nbn:de:hbz:466:1-47113](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:466:1-47113)

est, ad quæ prælati Deus auctoritatem dedit, & Spiritum sanctum non negat, idque (ne tergiversandi vilius pateat subditis locus) nõ pro merito præcipi-
tis, sed in vtilitatem, quam Christus diligit, subiectæ plebis. Ideo non confi-
derandum est, quis & cuius vitæ sit aut meriti, qui in Ecclesia præsidet nobis,
sed cuius iussu, ordinatione atque auctoritate prælatus sit nobis. Neque enim
iussi sumus prælatorum imitari opera, sed seruare præcepta. Nec auctoritas,
& quam in subditis habent iurisdictio, sacerdotaleque officium, super mer-
ito vitæ eorum, sed super verbo Christi fundata sunt. Caterum, quam
impium est, quæso pro republica & commodis temporalibus leges fer-
re, & pro saluandis animabus leges institutas non ferre? Fateri vni ge-
nerali prælato Ecclesiæ (quod necesse est) vniuersali regimen com-
missum esse, & nihil eundem posse subiectis præcipere, subditisque non
obediendi libertatem adstruere? Nemo tamen propterea putet nobis vitam
prælatorum omnem placere, nec abusus, qui perperam introducti sunt, lau-
dari. Absit hoc à nobis. Pro ijs suadeo orandum, donec vel à Deo vel à concilio
generali (quoniam aliud non possumus) corrigantur. Verùm hæc ad eos,
qui foris sunt. Nos charissimi fratres quicquid Ecclesia instituit, quicquid ius-
su ac ritu longæuo tradidit, quicquid etiam prælati à Deo nobis dati mandate-
nerint, humiliter amplectamur tanquam iussu à Deo. Quoniam quidem
neque Papa, neque Episcopi, neque prælati reliqui, sed Dominus noster Iesus
Christus, cuius amore hominibus nos subiecimus, obedientiæ reddet nobis
mercedem. A qua neminem retrahat quæso aut reproborum vita, aut perfi-
dorum persecutio, aut temporum calamitas, quia hæc omnia à Christo
nobis futura prædicta sunt, & necesse est vt eueniant: nos quoque eius amore
sufferamus, qui pro nobis sustinuit Iesus Christus benedictus in secula, Amen.

Ioan. 21.

Ecclesia o-
bediendum
esse tanquã
ipsi Deo.

IN EADEM SOLENNITATE.

*Quod mundi oporteat amorem extinguere, si Spiritum sanctum volumus
recipere. Sermo III.*

Charitas Dei diffusa est in cordibus nostris per Spiritum sanctum qui datus est
nobis. Ad Romanos 5. Gaudium nobis est hodie fratres charissimi non
mediocre, quod Spiritum sanctum mundus, hoc est, Apostoli & cre-
dentes acceperunt. Repleti sunt, inquit, omnes Spiritu S. quo diffusa est etiam cha-
ritas in cordibus eorum. Quam magna res sit charitas, quam vtilis, non ignora-
tis ex Paulo Apostolo ad Corinthios scribente: Si linguis hominum loquar et
angelorum, &c. Magis autem ex Ioanne Apostolo, qui Deus, inquit, est chari-
tas. Quam benè nobis foret, quam feliciter ageremus, quam festus dies nobis
hodie illuxisset, si nobis pariter, qui templa Spiritus sancti vocamur ab A-
postolo, & esse debemus, idem Spiritus sanctus infunderetur, per quem cha-
ritas diffundatur in nobis, & è nobis exuberans ad omnes. Sed vereor ne me-
ri nostrum habeamus, quod dono tam nobili aduerfetur, id est, cui Spiritus
sanctus cohabitare dedignetur. Ipsum est mundi amor. Cùm dico mundi a-
morem non excludo priuatum amorem, quandoquidem omni amore illo,
quo extra Deum quis se diligit, mundum diligit. Amorem igitur hic voco
mundi

Act. 2.

1. Cor. 8.

1. Ioan. 4.

1. Cor. 3.

mūdi omnem inordinatū affectum ad creaturam quamcūque. Hoc etenim amore impeditur charitas, ne possit diffundi. Hoc offēditur Spiritus sanctus, quo minus possit recipi. Scitis quam sancta fuit conuersatio Christi erga discipulos olim in terris, quam dulcis & munda. Familiaris tamen illa consuetudo & conuictus, quo discipuli amore sensibili ferebantur ad Christum, præpediebat illos, vt Christus insinuabat, ne paraclētum, ne dona potiora Spiritus sancti acciperent. *Expedit vobis*, inquit Christus Apostolis, *vt ego vadam. Si enim non abiero, paraclētus non veniet ad vos.* Hoc est iuxta sententiā beati Augustini: Non potestis capere spiritum, quamdiu perficitis secundū carnem nosse Christum. O si impediabantur Apostoli per affectionem illam sensibilem, vel, vt dicunt, cordialem, qua hærebant ad visibilem & corporaliter præsentem Christi humanitatem, ne fierent spirituales, sed manerent animales: quid de nobis sperandū est si qui corpore hic monasterio includimur, animo per totum mundum vagamur? Delectat nos cogitare, qua etiam nec licet, nec secundū rationem libet agere. Quam multa concupiscimus, quam in varijs hæremus, quæ etiam decies repulsa redeunt, quia illorum amorem ac delectationem intra nos retinemus: locum enim quem sibi in cordibus nostris vendicauerunt, quasi habeant ibi iuris aliquid, repetunt. Amor igitur iste necesse est vt in nobis moriatur, si diuinum illum amorem, quo hodie igniti sunt Apostoli, volumus in nobis vt ardeat. Itaque desiderio diuini amoris accincti, pergamus ad exterminandum extinguendumque in nobis amorem seculi. Corruant in nobis muri Hiericho, & vrbs ista detur in anathema obliuionis. Per vrbe Hiericho figurari mundū, nō nostra modo interpretacione verū etiam parabola illa Euangelica didicistis. qua quidam ab Hierusalem descendens Hiericho, fertur incidisse in latrones. Porro hæc ciuitas Hiericho (cuius rex in figura, aut vt Christus vocat, princeps diabolus est) inimica ciuitati Hierusalem, quomodo euersa perierit, scitis: corruptibus videlicet muris eius, dum septies circumiretur. Parimodo, qui per amorem in cordibus nostris ædificatus est mundus septem considerationibus, si vigilanter, quasi septē circumitibus circumeatur, muri eius iuxta septem capitalia vitia septuplices, quibus vallatus est, corruent. Ne igitur diu vos morer, primus circumitus siue cōsideratio esse debet breuitatis vitæ huius. Hæc namque consideratio non parum confert ad mundi contemptum. Facile enim (vt quidam ait) cōtemnit omnia, qui se cogitat moriturum. Nam quid iuvat charissimi de mundo multa colligere, quādo constat, quod ab omnibus cōfestim cogenur discedere, mundum exire, hicque simul cuncta relinquere? Quid prodesse potest mundi amicitiam, hominumque fauorem sibi conciliaffe, cū certum sit ilicō se ab omnibus deserendum esse omniaque deserere? Concupiscimus multa & quærimus, & ante deficimus ipsi, quam obtinemus. Aut si quæ desideramus, vix tandem assequimur, retinere tamen non possumus. Ponē, contingat cupiam huius mundi felicitas, tranquillitasque aliqua maximē fortunata circa euentus dubios vitæ præsentis: Nonne cruciatum habet mentis, quod hæc incunditas mox finienda perseuerare non potest, quam calamitas sequitur q̄ æterna expectatur. Diuiti illi in Euangelio Luca, qui destruere voluit horrea sua, vt maiora repararet, pluraque colligeret, dicenti sibi ipsi: *Anima, habes multa bona posita in annos plurimos*

Amor mūdi quantum impediāt charitatem.

Ioan. 16.
Augustin.
1. Cor. 5.

Amor seculi vt exterminandus sit.

Ioan. 6.
Hierico quid mysticē figuret.
Luc. 10.
Ioan. 6.
Muri Hiericho quō mysticē in nobis corruāt.

Hieron.
Breuitas vitæ huius cōsiderata quā confert ad contemptū seculi.

Luc. 12.



Sapient. 5.

Tentationi
quinam re-
sistendum
est.Quantis an-
gustijs dolo-
ribusque a-
matores sui
eruciet mū-
dus.

1. Tim. 6.

1. Cor. 6.

Seruitus vi-
tiorum qua
fit foeda.

requiesce, comede, bibe, epulare, quid à Deo responsum est? *scilicet* hac nōcā
māntuam repetunt à te: quæ autem parasti, cuius erunt? Quid dicent amatores
mundi huius, qui voluptatibus atque honoribus hic se extulerunt, quando
in morte illis aperiētur oculi, & videbunt quam infeliciter sint decepti, quā
nihil sit quod amauerunt, quando omnia tunc contra se videbunt stare
aggerata ad perpetuam ignominiam ac damnationem, quibus olim se ob-
lectauerunt aut quæ impiè contēpserunt? Quomodo plangent se? *Erant*
à via veritatis, & iustitiæ lumen non luxit nobis, & sol intelligentiæ non est ortus no-
bis. Lassati sumus in via iniquitatis & perditionis, & ambulauimus vias difficilissimas
autem Domini ignorauimus. Quid nobis profuit superbia, aut diuitiarum calli-
tia quid contulit nobis? Transferunt omnia illa tanquam vmbra, & tanquam nimis
us præcurrens, & tanquam nauis quæ pertransit fluctuantem aquam: cuius cum pro-
terierit, non est vestigium inuenire, neque semitam carinæ illius in fluctibus, & cetera
sequuntur in libro Sapientiæ. Hæc igitur charissimi fratres (iunioribus
quor) cum mundus tentauerit nos, hoc est, quando voluptatum, honorum,
gaudiorum ac gloriæ desideria nos stimulant, cōsiderantes obijciamus oculis
nostris, q̄ infeliciter suis amatorib. mūdus imponat, quam blādē circum-
niat, quam ærumnosē seducat, quam cito deserat, quamq̄ pro breuissimō
no fallaciq̄ gaudio æternis cruciatibus tradat. Quid ergo volumus amare,
quod tam carē emittitur, quod tam infeliciter possidetur quodque quam po-
timum licet non sine ingenti periculo animæ acquisitum fuerit, amittitur?
Dicat potius sibi ipsi anima comperiens se aliquid inordinate aut amare
desiderare, lætariq̄ dum possidet, trīstari dum amittit, dicat, inquit, sibi
ipsi nobilis anima: Quid tu spero Deo caducam hanc rem tanti facis,
cum dispendio propriæ salutis, cum iniuria aut contumelia tui conditoris
etiam illam ames, quam tamen quantocyus necesse est deserere? Et iterum
Ego volo hac re aut hac consolatione carere propter Deum, vt ipsū habē
ipsi placeam: cui placere, est felicem esse, quem amare, est omnia habere. Sed
cundus circumitus est, consideratio angustiarum & dolorum quæ sunt in
mundo. Puramus fratres, extra angustiam esse, qui laram huius mundi viam
ambulant ad perditionem? Haud quaquam. Multa interim desiderant, quæ
assequi nequeunt. Multa cum dolore amittunt. Semper in timore amittunt
versantur. In cordis inquietudine plura semper concupiscunt. *Qui volunt*
quirit, diuites fieri, incidunt in tentationem & laqueum diaboli, & desideria multa
inutilia & nocua, quæ mergunt homines in interitum & perditionem. Porro, qui
voluptati indulgent (quæ apud ethnicos etiam inimica bonis est moribus
nunquam satiantur, & supra hoc quod inhonestè seruiunt, etiam in propria
corpora sua peccant, ingenium, memoriam, sanitatem, famam, atque
bona omnia in se destruentes. Quam foeda igitur, quam improba ac ærumna
sa est seruitus illa, quæ vitij & concupiscentijs seruit, quibus tamen qua-
tumlibet acquiescas satisfieri non potest. Neque enim explendo desideria
circa retundi aut sopiri possunt, sed irritata potius hoc modo, atque
vehementius sæuiunt. Proinde qui assidue peccant, quid aliud quæso agunt,
quam legem ac necessitatem quandam sibi peccandi qua trahantur, quam
nem collo suo circumponunt. Taceo nunc curas alias, angustias atque per-
luras cordis, quæ auaros, inuidos, ambiciosos præmunt. Taceo obscenitates
seruit

fordes & opprobria, quibus Veneri ac luxui dediti se commaculant. Non ergo ametur, quod tanto labore, dedecore, dolore quæritur, habetur, amittitur. Tertius circuitus est, consideratio periculorum in mundi amore. Prætereo cætera damna atque pericula. Hoc vnum minimè negligendum est, propter quod potissimè nunc loquor. Aduersatur mundi amor Dei amori. Siquidem non possunt hi duo amores simul esse. Pro quanto enim, inquit Augustinus & Gregorius, cor tuum est ad aliquam rem, tanto minus est ad Deum. Repellit Spiritum sanctum mundi amor, quippe qui aufert se etiam à cogitationibus quæ sunt sine intellectu. Extinguit charitatem. Si quis enim, dicit Ioannes, dilexerit mundum, non est charitas patris in illo. Inimicum Dei se constituit. Quicumque enim voluerit amicus esse seculi huius, ait Iacobus, inimicus constituetur. Quis ergo iam desideret mundi amicitiam, quæ cum inimicitia Dei emittitur? Quis caduca hæc quærat gaudia, quibus dolores & tormenta æterna succedunt.

Pericula di-
naque in
mudi amore
quanta.
Augustin.
Gregorius
Sapientia
Ioan 2.
Iacob. 4

Quartus circuitus est, consideratio eorum qui per amorem mundi perierunt. In mentem veniat diues ille epulo, cui nihil defuit, quo beatus predicaretur super terram. Qualem finem sortitus est? Mortuus, in infernum sepultus, pro delectatione breuissima quæ olim transijt, iam amplius seque mille annis torquetur, nec vnquam torqueri desinet, in perpetuis flammis non habens guttam aquæ quo astuantem refrigeret linguam. Hoc modo cogitur de omnibus mundi amatoribus. Quorum præsentem atque terrenam felicitatem Iob per multa quæ mirari solet mundus, explicans, tandem infert: Ducunt in bonis dies suos, & in puncto ad inferna descendunt. Hic eos quoque possumus recollere quos aliquando nouimus in Aegypto. Qui egredi nobiscum reuerunt ad claustrale desertum penitentiam, sed mundi oblectationibus decepti, vitam finiunt in peccatis suis, quod fortassè multis nostrum quoque contigisset, nisi misericordia nos Domini præuenisset, nisi benignitas Dei ad penitentiam nos adduxisset, nisi à consortio peccantium, de voragine, de tenebris, de captiuitate Christi misericordia nos extraxisset. Absit igitur ut per amorem quis redeat, ubi periculum iam pridè vix euasit. Quintus circuitus est consideratio seruitutis in amore mundi. Iam paulò ante de seruitute illa animi interna ac perniciofa, quæ est in explendis concupiscentijs (quibus amatores mundi subiecti atque captiui tenentur) dictum est. Hic addendum est etiam de externa, de qua taceri non potest, quam oporteat eos qui terrena ambiunt adulari, oportetque sæpius malè audire, & quanquam etiam mundi contemptores plerunque ab amicis mundi malè audiant, aliud est tamen pro virtute innocenterque pati, aliud pro mundo. Illud enim in corde serenitatem atque læticiam, hoc mœrorem atque conscientiam obscuritatem parit. Oportet, inquam, mundi amatores simulare ac dissimulare: oportet molestissima pati, & diu, & multa: ut vel tandem quies modica, aut voluptas momentanea, aut gloriola breuis obtineatur. Quæ cum fuerint etiam impetrata, mox cum vita pariter finiuntur. Et quare non quæritur pax animi, puritas cordis, tranquillitas interna (quæ minori labore ac sudore constanti) gaudium habentia conscientiam maximum: quod nec deserat, nec deseratur, donec introducat nos in plenitudinem, atque ut Esaias promittit, in pulchritudinem pacis, in tabernacula fiduciam, in requiem opulentam: Sextus

Quam multi per seculi amore perierunt.
Lucæ 16.

Iob. 17.

Secutus mundi quæ sit miserabilis.

Esaiæ 31.

Mundus quā
fit ingratus
suis amato-
ribus.

circumitus est consideratio ingratitude mundi. Quid enim boni, imò quid non mali reddit mundus amantibus se? Imponit quibuscunque, seductis amicos, deserit omnes. Nemo est amicorum eius, quem non prodat, & ad extrema relinquat, hoc est, quem non aut in vita calamitosum, aut in conscientia desperatum, aut in morte faciat miserum. Quid? quod multò tempore postquam pro gloria, honoribus, voluptate aut rebus alijs perituris sudatum est, nihil horum præstet mundus, sed perit labor & opera, manente interim reatu conscientia & diuina offensa. Septimus circumitus est consideratio obliuionis nostri. Pone, vt vniuerso quis imperet mundo, fruatur delictis quibuslibet, gaudeat rerum omnium opulencia: cum ipse defecerit, cum ipse simul intereant omnia, nec est qui eius recorderetur. Vbi sunt reges & imperatores, qui dum viuerent in ore erant omnium? Illis iam mortais, vbi potestas & fastus eorum? Quis tremit, quis colit, imò quis cogitat nunc illos? hodie prædicantur qui viuunt, cras non erit memoria eorum super terram. Non igitur amemus, non desideremus quæ ita transeunt, quasi nunquam fuerint: imò quæ etiam quando sunt, sic sunt, quasi non sint: quando quidem nos quoque transibimus quasi non fuerimus. Et nisi virtus nos immortalitate donauerit, non erit post nos nostri memoria. Itaq; his considerationibus agamus, vt mundus in cordibus nostris pereat. S. Hugo Gratianopolitanus in extremo vita constitutus, peres pro se orari, dū interrogaretur, qd vellent pro se orari, respondit. Vt moriatur in me amor mundi. Ita nos q; orare debemus. Huius namque amore in nobis extincto, mox locus dabitur Spiritui sancto, qui cordibus nostris seipsum infundat, dona nobis sua distribuat, sui amoris in nobis ignem accendat, & sapientia sua musto nos inebriet. Hoc namque musto, ait diuus Augustinus, inflammantur hoc præclaro poculo inebriantur quotidie etiam corda fidelium, & animæ se conuertentium, quando pro desiderio salutis suæ parentes & patriam suam fugiunt: exeunt nullo conpellente de terra, & de cognatione sua, & mortui huic mundo, alios spirituales animarum inquirunt parentes, & alteri sub iugo veniunt & paulò antelati atque sublimes humilia affectant, superba fastidiunt, & cupiunt esse quod ante despexerant, & odisse incipiunt quod ante fuerant. Præsentium hospites, futurorum appetitores, æternam illam patriam, contemptate poralium falsitate suspirant. Hoc itaque musto spirituales anima inebriant, & penitus commutatæ, abstinentiam delictijs, vigiliis dulcibus somnis, paupertatem diuitijs anteponunt: arduum contra vitia laborem iucundissimam computant voluptatem. Dulcescunt eis vilia, & quæ prius fuerant pretiosa vilescunt. Diligunt inimicos suos & benefaciunt his qui se oderunt. Non obuiantur indignantibus, non irritantur in opprobrijs, non franguntur in iniurijs. Prorsus horum nihil sentiunt propter feruorem Spiritus sancti propter æternam retributionem. Hoc spiritali mero calebant Martyres quando abicientes & post se iactantes omnia seculi blandimenta, ibant ad passiones, obliuiscens facultates & affectiones, patrimonia ac matrimonia sua: & vincentes armatam contra se paruulorum pignorum fletibus pietatem: vociferebant spernebant parentes, puluerem mittentes in capita sua, & matres facies suas auulsis crinibus dilacerantes. Sed illis hæc omnia tate

Augustin.

Gen. 12.

Mat. 5.

quam ebrii non videbant, nec cognoscebant suos, quia infuso prae cordijs suis Spiritu facto, ad dolores, ad supplicia tanquam ad consolationes & ad praemia festinabant. Hae Augustinus. Quae utinam in nobis quoque dignetur operari Spiritus sanctus, ut mundi amore in nobis extincto ignem sui amoris accendat in cordibus nostris, Amen.

IN EADEM SOLENNITATE.

Conditiones aliquot, quae locum Spiritu sancto parent.

Sermo IV.

Repleti sunt omnes Spiritu sancto. Actuum II. Quanquam magna erga nos Domini benevolentia charissimi fratres in cunctis eius operibus relu- ceat, & propterea in omnibus festiuitatibus eius bonitatem praedicemus: hodie tamen ceu speciale festum, id est dulcissimum, pietatis, benignitatis & cha- ritatis eius erga nos celebramus: quando post multa beneficia alia nobis exhi- bita Spiritum suum in homines misit, non iam, ut Augustinus ait, per gratiam vi- sitationis & operationis: sed per ipsam praesentiam maiestatis, quibus non iam uisitor subitus, sed perpetuus consolator & cohabitator adesset aeter- nus. Vbi tamen non hoc solum considerandum, quod in fideles suos Deus ipse uenit, verum etiam sollicite agendum, ut accipere & nos eundem digni efficiamur: quod quidem non est personarum acceptio apud Deum patrem, sed pro- missa Apostolis etiam in nobis completur, si desideria & actus gerimus, quae Apostoli fecerunt. Quocirca ut simplicia scrutemur, videamus qualiter fue- runt inuenti, quando in eos descendit Spiritus sanctus, si forsitan utrunque i- mitando, mereamur, inuisibiliter (etsi non in tanta plenitudine) consequi, quod illi signo visibili sunt adepti. Legitur in Actis Apostolorum, quod hi quibus hodie datus est Spiritus sanctus fuerunt Christi discipuli, pariter u- niti, sedentes & orantes. Hic quatuor nobis conditiones innuuntur ad reci- piendum Spiritum sanctum necessariae. Primo namque dicuntur Christi fu- isse discipuli, per quod humiles fuisse & pauperes spiritu significantur, ut po- te qui spreto mundo relictis parentibus, contemptis denique omnibus, non quae extra se erant solum, sed etiam semetipsos abnegauerant, & Christo se subiecerant, hoc pro summo honore, pro ingenuitate maxima ducentes, si comprobarentur Christi & serui & discipuli. Haec virtus quam sit necessaria ad Spiritus sancti gratiam anhelantibus, beatus Iacobus in epistola paucis exponens: Deus inquit, superbis resistit, humilibus autem dat gratiam. Nec mirum. Deditur enim Spiritus gratiae habere hospitium hoc, unde sibi sit contu- melia. Non ingreditur, nisi honoratus. Porro sola humilitas Deum honorat. Nam qui virtutes suas numerat, facta magnificat, prudentiam iactat, erro- res suos non agnoscit, quomodo vel honorat, vel ad se Deum inclinatur? Pro- inde in scripturis non incongrue gratia Spiritus sancti aquae comparatur: quae ad ima fluens, montes nequaquam ascendit. Ita enim & Spiritus sanctus non ad superborum, sed humilium mentes descendit. Considerandum vero hic, multa esse indicia humilitatis, compluresque sibi videri humiles iuxta suam aestimationem, quorum tamen humilitatis signa ab alijs non inueniuntur.

Augustin.

Acto. 19.

Conditio- nes quatuor ad recipien- dum Spiritu sanctum ne- cessariae. Discipulum Christi quae- nam consti- tuant. Humilitas quam sit ne- cessaria Spi- ritum S reci- pere volen- tibus. Gratia cur aquae com- paretur.